

چالش میلیاردي دریافت بند تبصره ۳ در قبوض آب

از دیوان ابطال؛ از آبفا اصرار

این شرکت اختلاف بین هزینه‌ها با درآمدهای شرکت بسیار بالا بود و تنها در سال ۹۹ بیش از ۲۴۰ میلیارد تومان ضرر برای آبفای مشهد ثبت شد و دولت هیچ‌گاه بابت جبران زیان به آب و فاضلاب شهری کمک نکرد در نتیجه اجرای برنامه‌ها مانند اصلاح، توسعه و جمع‌آوری فاضلاب توسط آبفا با کسری جدی منابع روبه‌رو شد.

تبصره ۳ قانون است و موضوع جدید نیست

وی با بیان این که بهای تمام‌شده آب در هر شهر متفاوت است و تصمیمات محلی است، می‌افزاید: هم اکنون در بیشتر شهرهای کشور و استان تبصره ۳ دریافت می‌شود ولی ممکن است نحوه اجرای آن متفاوت باشد. سابقه تبصره ۳ در استان خراسان رضوی به سال ۷۸ بازمی‌گردد اما شکل اجرای آن متفاوت است مثلاً در مشهد از سال ۸۷ بوده است و موضوع جدیدی نیست. اکنون نیز رویه به این شکل است که آبفایپیشنهاد می‌دهد، شورای شهر بررسی و تایید می‌کند و در نهایت توسط وزیر نیرو مصوب می‌شود و تبصره ۳ به‌هیچ‌عنوان عوارض نیست.

کل منابع تبصره ۳ آبفای مشهد ۷۰۳ میلیارد

تومان

اسماعیلیان می‌گوید: کل منابع حاصل از تبصره ۳ آبفای مشهد از سال ۸۷ تاکنون ۷۰۳ میلیارد تومان بوده است. اقداماتی که از محل این اعتبارات انجام شده شامل اجرای ۸۸۰ کیلومتر شبکه آب، احداث ۹۸ حلقه چاه، بازسازی حدود ۵۰ هزار انشعابات مشترکین و اجرای ۸۰۰ کیلومتر شبکه فاضلاب است.

شورای چهارم و پنجم شهر مشهد با آبفا همراهی خوبی داشته‌اند و از سال ۹۴ مصوبه پنج‌ساله تبصره ۳ تا سال ۹۸ اجرا و یک سال نیز تمدید شد.

آبفا اختیار دارد بر اساس اولویت منابع تبصره ۳ را هزینه کند

مدیر عامل آبفای مشهد در باره گلايه پيمان‌کاران طرف قرارداد آبفا در خصوص نحوه هزینه کرد منابع تبصره ۳ می‌گوید: در قانون تبصره ۳ آمده است آبفا می‌تواند در بازسازی و توسعه شبکه، بخش آب و شبکه فاضلاب از این منابع سرمایه‌گذاری کند، آبفا نمی‌تواند از محل این منابع حقوق کارکنان را پرداخت کند، ساختمان اداری احداث و صرف‌خدمات کند اما قانون به آبفا این اجازه را داده است که بر اساس اولویت‌های حوزه آب این منابع را

هزینه کند. حساب‌ها و منابع تبصره ۳ کاملاً مجزا است و منابع کاملاً رد می‌شود و آبفا هر سال برنامه و نحوه تخصیص و سرمایه‌گذاری منابع تبصره ۳ را با شورای

شهر مشهد در قالب تفاهم‌نامه امضا می‌کند. چند سال اخیر به دلیل مشکلات آبی تخصیص‌ها بیشتر در این حوزه بود تا در حوزه فاضلاب. علاوه بر این، گزارش‌های سه ماهه عملکردی تبصره ۳ هم به شورای شهر و هم به وزارت نیرو ارائه می‌شود.

منابع تبصره ۳ سال ۹۹ کجا هزینه شد؟

مثلاً در سال ۹۹، منابع تبصره ۳ معادل ۱۵۹ میلیارد تومان و هزینه کرد این منابع ۱۶۹ میلیارد تومان بود. حفر ۱۸ حلقه چاه، اجرا و اصلاح شبکه به طول ۷۰ کیلومتر، اجرای خطوط انتقال به طول ۱۲ کیلومتر و استانداردسازی ۴ هزار انشعاب، احداث ۸ هزار متر مکعب مخزن و اجرای شبکه فاضلاب به طول ۱۷ کیلومتر بخشی از هزینه کردهای منابع تبصره ۳ است در این سال میزان هزینه کرد بیشتر از منابع بود.

هزینه کرد بیش از منابع از ۹۴ تاکنون

وی در باره منابع و هزینه کرد منابع تبصره ۳ آبفای مشهد از سال ۹۴ تاکنون می‌گوید: منابع تبصره ۳ آبفای مشهد در سال ۹۸ معادل ۱۲۱ میلیارد و هزینه کرد ۱۲۱ میلیارد تومان، سال ۹۷ منابع این تبصره ۱۰۴ میلیارد و هزینه کرد آن ۱۲۴ میلیارد تومان، سال ۹۶ منابع این تبصره ۸۲ میلیارد تومان و هزینه کرد آن ۹۱ میلیارد تومان، سال ۹۵ منابع تبصره ۳ برای آبفای مشهد ۶۴ میلیارد تومان و هزینه کرد آن ۹۷ میلیارد تومان و در سال ۹۴ منابع این تبصره ۳۶ میلیارد و هزینه کرد آن ۵۰ میلیارد تومان بود. یعنی کل منابع تبصره ۳ برای آبفای مشهد از سال ۹۴ تاکنون ۶۵۰ میلیارد تومان بوده ولی هزینه کرد آبفا در قالب این تبصره بیش از ۶۷۹ میلیارد تومان بوده و هم اکنون میلیارد ها تومان به پیمانکاران بدهکار هستیم.

پاسخ دیوان عدالت را خرداد ماه داده‌ایم

مدیر عامل آبفای مشهد در باره مصوبه بهمن سال گذشته دیوان عدالت اداری در باره تبصره ۳ می‌گوید: دیوان عدالت اداری روی ماهیت نحوه دریافت مشارکت بحث دارد و اعلام کرده است که به این طریق باشد. این مصوبه دیوان عدالت اداری توسط شورای پنجم شهر مشهد به آبفا اعلام شده و ما در خرداد ماه پاسخ دادیم.

اسماعیلیان تصریح می‌کند: ما هم اکنون به استناد

بند ۲ دال تبصره ۸ قانون بودجه ۹۹ و ۱۴۰۰ عمل می‌کنیم (در بند ۲ دال تبصره ۸ قانون بودجه آمده است: شرکت‌های آب و فاضلاب استانی مجازند حداکثر ۱۰ درصد از منابع حاصل از اجرای تبصره (۳) قانون ایجاد تسهیلات برای توسعه طرح‌های فاضلاب و بازسازی شبکه‌های آب شهری مصوب ۱۳۷۷/۳/۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی را برای تسریع در اجرا و توسعه طرح‌های ایجاد تأسیسات آب و فاضلاب با اولویت اجرای طرح‌های فاضلاب در روستاهای همان بخش هزینه کنند) و ابهامی که دیوان عدالت اداری دارد در این قانون تصریح شده است. در رأی دیوان عدالت اداری هم به آیین نامه ماده ۱۳ قانون دادرسی دیوان عدالت اداری اشاره کرده است که بر اساس آن پولی باز گردانده نمی‌شود.

وی تأکید می‌کند: دیوان عدالت اداری نمی‌تواند اصل قانون تبصره را نادیده بگیرد. بر داشت بنده این است که دیوان عدالت اداری روی نحوه دریافت مشارکت در قانون تبصره ۳ ابهام دارد و منجر به صدور رأی شده است.

ما اکنون بر اساس قانون بودجه ۹۹ عمل می‌کنیم نه مصوبه ۹۴ شورا

اسماعیلیان در پاسخ به این سؤال که آیا آبفای مشهد

از مصوبه دیوان عدالت اداری در باره تبصره ۳ تمکین

نمی‌کند، خاطر نشان می‌کند: ما پاسخ دیوان عدالت

اداری را داده‌ایم و هم اکنون آن تبصره ۳ اشاره شده در

مصوبه دیوان عدالت اداری را اجرانمی‌کنیم و بر اساس

بند قانونی در قانون بودجه عمل می‌کنیم و دیوان به این

موضوع اشاره‌ای نکرده است.

مدیر عامل آبفا اضافه می‌کند: از آبان سال گذشته

آبفای مشهد بر اساس مصوبه جدید وزارت نیرو و قانون

بودجه عمل می‌کند. یعنی اگر چه عنوان تبصره ۳ در

قبوض وجود دارد اما مبانی و نحوه محاسبه و دریافت

آن با مصوبه سال ۹۴ متفاوت است. یعنی مصوبه دیوان

عدالت اداری در باره تبصره ۳ هیچ ارتباطی با آن چه

آبفای مشهد در قالب قانون تبصره ۳ دریافت می‌کند،

ندارد.

آبفا مجوزی از شورا برای اخذ تبصره ۳ ندارد

غلامحسین صاحبی، عضو کمیسیون خدمات شهری، بهداشت، سلامت و محیط زیست شورای شهر مشهد، برخلاف مدیر عامل آبفای مشهد اعتقاد دیگری دارد. وی در گفت و گو با خراسان رضوی اظهار می‌کند: اگر دیوان عدالت اداری دریافت مبلغ با عنوان تبصره ۳ را ابطال کرده است چرا آبفا هنوز در قبوض آب این مبلغ را می‌گیرد؟ مصوبه شورای چهارم در سال ۹۳ دقیقاً مشخص کرده است که این مصوبه تا سال ۹۸ اعتبار دارد اما آبفا بعد از گذشت مدت زمان اجرای مصوبه باز هم به دریافت وجه از مشترکین در قالب این تبصره اقدام کرده است تا این که دیوان عدالت اداری در سال ۹۹ آن را ابطال کرد. یعنی آبفای مشهد هیچ مجوزی برای دریافت وجه در قالب مصوبه تبصره ۳ از سوی شورای شهر مشهد ندارد و شورای پنجم هم این مصوبه را تمدید نکرده است.

این عضو شورای شهر مشهد می‌گوید: در شورای چهارم که بنده حضور داشتم آبفای مشهد متعهد شده بود با استفاده از منابع تبصره ۳ طرح «اگو»ی مشهد را کاملاً اجرایی کنند و به سرانجام برسانند ولی بعد از گذشت هفت سال هنوز ۲۷ درصد این طرح مانده و فاضلاب شهری همچنان در مناطق کم بر خوردار مشهد در کوچی‌ها روان است.

صاحبی در باره گلايه برخی پيمان‌کاران طرف قرارداد

آبفا: دیوان عدالت روی ماهیت نحوه

دریافت مشارکت

بحث دار دما به

استناد بند ۲ دال

تبصره ۸ قانون

بودجه ۹۹ و ۱۴۰۰ عمل

می‌کنیم ابهامی

که دیوان دارد در

این قانون تصریح

شده در رأی هم به

آیین نامه ماده ۱۳

قانون دادرسی

اشاره کرده که

بر اساس آن

پولی باز گردانده

نمی‌شود

اگر شورا همراهی کند

حتمایک «تحقیق

و تفحص» از نحوه

هزینه کرد منابع

تبصره ۳ انجام

خواهیم داد

۴۹ درصد سهام

آبفای مشهد در

اختیار شهرداری

است، شهرداری

باید پاسخ دهد

این منابع کجا

هزینه شده و

اگر لازم باشد

از دستگاه‌های

نظارتی پیگیری

خواهیم کرد

آبفا در خصوص نحوه هزینه کرد منابع تبصره ۳

می‌گوید: قطعاً گلايه‌های پيمان‌کاران درست

است و حتی گزارش‌های کتبی که آبفا به شورای

شهر می‌دهد نیز جای شبهه دارد و مصوبات شورا

رعایت نشده است. معاون آبفا مدعی است که

قبلاً ۷۰ درصد منابع تبصره ۳ در اجرای طرح «اگو»

هزینه می‌شد اما اکنون با توجه به مشکلات،

۷۰ درصد منابع برای تأمین آب هزینه می‌شود

در صورتی که مصوبه شورای چهارم مشهد اعلام

کرده بود که این منابع باید صرف اجرای طرح

«اگو» شود.

تحقیق و تفحص از هزینه کرد منابع تبصره ۳

صاحبی می‌افزاید: اگر شورای شهر مشهد

همراهی کند حتماً یک «تحقیق و تفحص» از

نحوه هزینه کرد منابع تبصره ۳ توسط آبفا انجام

خواهیم داد و با توجه به این که ۴۹ درصد سهام

آبفای مشهد در اختیار شهرداری مشهد است،

مجموعه شهرداری باید پاسخ دهد این منابع کجا

هزینه شده است و اگر لازم باشد از دستگاه‌های

نظارتی موضوع را پیگیری خواهیم کرد.

در پیام رأی ۱۴ بهمن ۱۳۹۹ دیوان عدالت

اداری به صراحت آمده است «مشارکت مالی

مردم برای اجرای طرح‌های آب و فاضلاب

شهری، لزوماً به معنای اخذ وجه از مردم نیست

و طبق ماده (۳) قانون هفتمند کردن یارانه‌ها،

تعیین قیمت آب و کارمزد جمع‌آوری و دفع

فاضلاب به هیئت دولت واگذار شده و شوراهای

اسلامی صلاحیت وضع تعرفه‌های آب و فاضلاب

را ندارند و در این مصوبه دیوان عدالت اداری

رأی شماره ۲۰۱۴ سال ۹۳ خود که طبق آن

دریافت مبلغی به عنوان تبصره ۳ توسط آبفای

مشهد را قانونی تعیین کرده لغو کرده است.

این در حالی است که مجلس شورای اسلامی

به استناد به «قانون ایجاد تسهیلات برای توسعه

طرح‌های فاضلاب و بازسازی شبکه‌های آب

شهری - مصوب سال ۷۷ و مبلغی که تاکنون

آبفا بر اساس تبصره ۳ این قانون از مشترکین

دریافت می‌کرد، در بند ۲ دال تبصره ۸ قانون

بودجه ۱۴۰۰ در باره نحوه هزینه کرد این منابع

قوانین جدیدی صادر کرده است. مجلس در

بودجه ۱۴۰۰ بر اساس منابعی که تا پیش از این

توسط آبفا با عنوان تبصره ۳ دریافت می‌کرد

در باره نحوه هزینه کرد این منابع قانون مصوب

کرد اما بعد از مصوبه دیوان عدالت در باره تبصره

۳ تکلیف بند ۲ دال تبصره ۸ قانون بودجه چه

خواهد شد.

بی‌اطلاعی نمایندگان مجلس

مفتح، سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه

مجلس شورای اسلامی در این باره به خراسان

رضوی می‌گوید: اگر دیوان عدالت اداری

در محدوده اختیار آتش حکمی صادر کند

لازم الاجراست. یعنی اگر دولت وزیر مجموعه

آن بخشنامه‌ای داشته باشد دیوان عدالت اداری

می‌تواند آن را ملغی کند اما در خصوص مصوبات

مجلس دیوان عدالت نمی‌تواند چنین کاری

انجام دهد و مصوبات مجلس قانون است.

وی تصریح می‌کند: دیوان عدالت اداری بر

اجرای قانون نظارت می‌کند تا دیگر بخش‌ها که

اختیاری ندارند قانون وضع نکنند. با این حال

در خصوص مصوبه اخیر دیوان عدالت اداری

گزارش مسعود حمیدی

دیوان عدالت اداری بهمن سال گذشته رأی بر ابطال

مصوبه سال ۹۳ این نهاد مبنی بر قانونی بودن دریافت

مبالغ از مشترکین آبفای مشهد با عنوان تبصره ۳ داد

اما بعد از گذشت ۱۰ ماه از این مصوبه آبفا این مبالغ را

از مشترکین مشهدی دریافت می‌کند و تفسیر دیگری

از این مصوبه دارد و مدعی است مصوبه دیوان عدالت

اداری مربوط به مبالغ قبل از سال ۹۹ است و آبفا بر

اساس قانون بودجه ۹۹ و ۱۴۰۰ مبلغ تبصره ۳ را

دریافت می‌کند، عضو شورای شهر از تحقیق و تفحص

از هزینه کرد منابع تبصره ۳ خبر می‌دهد و سه نماینده

مجلس شورای اسلامی که با آنان گفت و گو کردیم،

اطلاعات چندانی از این موضوع نداشتند و بسیاری از

مشترکین مشهدی نمی‌دانند مبلغی که آبفا با عنوان

تبصره ۳ از آن‌ها دریافت می‌کند قانونی است یا خیر؟

جای نهادهای نظارتی در این موضوع خالی احساس

می‌شود.

به گزارش خراسان رضوی، شاید تصور عموم مردم

بر این باشد که آن چه در قبوض آب پرداخت می‌کنند

صرفاً ناشی از مصارف آب آن‌ها باشد اما وقتی قبض آب

یک مشترک را ملاحظه کنید خواهید دید آب بها تنها

بخشی از عناوینی است که یک مشترک باید پرداخت

کند، آب‌نمان، عوارض، عوارض فاضلاب تعرفه فصلی

و چند عنوان دیگر نیز در قبض آب گنجانده شده‌اند

که بعضاً مبلغ آن‌ها از مبلغ آب بهای مصرفی مشترک

بیشتر است. یکی از این عناوین که در قبوض آب ۱/۴

میلیون مشترک مشهدی درج می‌شود «تبصره ۳»

است. «به موجب تبصره ۳ ماده واحده قانون ایجاد

تسهیلات برای توسعه طرح‌های فاضلاب و بازسازی

شبکه‌های آب شهری مصوب ۱۳۷۷/۳/۲۴، تا زمان

تشکیل شورای اسلامی شهر اجازه داده شده است

هیئتی مرکب از استاندار، رئیس سازمان برنامه‌و بودجه

استان، مدیر عامل آب و فاضلاب استان و یک یا دو نفر از

نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی

به انتخاب مجلس، راهکارهای مشارکت مالی مردم و

دیگر بخش‌ها و ایجاد تسهیلات برای اجرای طرح‌های

آب و فاضلاب، شهر را بر اساس پیشنهاد شرکت آب و

فاضلاب استان بررسی و تایید کند تا پس از تصویب وزیر

نیرو توسط شرکت‌های آب و فاضلاب به اجرا درآید»

که بعد از تشکیل شوراها، شوراهای اسلامی شهرهای

کشور، پیشنهاد تبصره ۳ از سوی آبفا به شورا ارائه و

پس از تایید توسط شورا با تصویب وزیر نیرو از سوی آبفا

اجرایی می‌شود اما مبالغ گاه زیاده تبصره در قبوض آب

مورد گلايه مشترکین مشهدی بوده و هست. به تازگی

و پس از انتشار رأی دیوان عدالت اداری در ۱۴ بهمن

۹۹ با این پیام که «مشارکت مالی مردم برای اجرای

طرح‌های آب و فاضلاب شهری، لزوماً به معنای دریافت

وجه از مردم نیست و طبق ماده (۳) قانون هفتمند

کردن یارانه‌ها، تعیین قیمت آب و کارمزد جمع‌آوری و

دفع فاضلاب به هیئت دولت واگذار شده و شوراهای

اسلامی صلاحیت وضع تعرفه‌های آب و فاضلاب را

ندارند» در باره تبصره ۳ قبوض آب موجب تفسیرهای

گونگون از این رأی دیوان عدالت اداری شده است.

گروهی از مشترکین آب مشهد معتقد هستند که بعد

از صدور حکم دیوان عدالت اداری، آبفای مشهد حق

ندارد مبلغی را با عنوان تبصره ۳ از آن‌ها دریافت

کند اما این عنوان هنوز در قبوض مشترکین درج و

مبالغ آن از آن‌ها دریافت می‌شود. اما گروه دیگر

پیمانکاران طرف قرارداد شرکت آبفای مشهد برای

اجرای پروژه‌های آب و فاضلاب این شهر هستند که

معتقدند آبفای مشهد بر اساس مفاد مصوبات تبصره

۳ عمل نکرده است و در نحوه هزینه کرد منابع تبصره ۳

ابهاماتی وجود دارد.

علیرضا قرائی، رئیس هیئت مدیره گروه سازندگان

مشهد در این باره به خراسان رضوی می‌گوید: وقتی

دیوان عدالت اداری به عنوان بالاترین مرجع تبصره

۳ مشهد را ابطال کرده است چرا آبفا بدون توجه به

این مصوبه هنوز مبلغی را به عنوان تبصره ۳ در قبوض

مشترکین درج و آن را دریافت می‌کند؟

وی می‌افزاید: دیوان عدالت اداری حکم صادر کرده

است، چه کسی باید این